

# SPIS TREŚCI

|                           |   |
|---------------------------|---|
| WYKAZ SKRÓTÓW .....       | 7 |
| ZAGADNIENIA WSTĘPNE ..... | 9 |

KS. MAREK STAROWIEYSKI

FLAVIUS MAGNUS AURELIUS CASSIODORUS SENATOR –

|                                   |    |
|-----------------------------------|----|
| ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ KASJODORA ..... | 11 |
|-----------------------------------|----|

|                             |    |
|-----------------------------|----|
| I. Urzędnik i polityk ..... | 13 |
|-----------------------------|----|

|                           |    |
|---------------------------|----|
| II. <i>Vivarium</i> ..... | 16 |
|---------------------------|----|

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| II.1. Klasztor <i>Vivarium</i> ..... | 16 |
|--------------------------------------|----|

|                                               |    |
|-----------------------------------------------|----|
| II.2. <i>Vivarium</i> – ośrodek naukowy ..... | 19 |
|-----------------------------------------------|----|

|                                              |    |
|----------------------------------------------|----|
| Idee stojące u podłoża <i>Vivarium</i> ..... | 19 |
|----------------------------------------------|----|

|                                   |    |
|-----------------------------------|----|
| Organizacja <i>Vivarium</i> ..... | 21 |
|-----------------------------------|----|

|                                        |    |
|----------------------------------------|----|
| III. Znaczenie i wpływ Kasjodora ..... | 26 |
|----------------------------------------|----|

|                       |    |
|-----------------------|----|
| Święty Kasjodor ..... | 29 |
|-----------------------|----|

|                               |    |
|-------------------------------|----|
| IV. Twórczość Kasjodora ..... | 30 |
|-------------------------------|----|

|                                |    |
|--------------------------------|----|
| IV.1. Dzieła historyczne ..... | 30 |
|--------------------------------|----|

|                                             |    |
|---------------------------------------------|----|
| IV.2. Dzieła teologiczno-egzegetyczne ..... | 32 |
|---------------------------------------------|----|

|                         |    |
|-------------------------|----|
| IV.3. Dzieła inne ..... | 34 |
|-------------------------|----|

|                              |    |
|------------------------------|----|
| V. Bibliografia ogólna ..... | 35 |
|------------------------------|----|

KS. MIKOŁAJ LOHR

|                           |    |
|---------------------------|----|
| STUDIA O KASJODORZE ..... | 39 |
|---------------------------|----|

|                                             |    |
|---------------------------------------------|----|
| I. Kasjodora klasztor <i>Vivarium</i> ..... | 43 |
|---------------------------------------------|----|

|                                   |    |
|-----------------------------------|----|
| I.1. Geneza <i>Vivarium</i> ..... | 44 |
|-----------------------------------|----|

|                                             |    |
|---------------------------------------------|----|
| I.2. <i>Vivarium</i> i jego charakter ..... | 48 |
|---------------------------------------------|----|

|                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------|----|
| I.3. Środki naukowe i program pracy naukowej <i>Vivarium</i> ..... | 51 |
|--------------------------------------------------------------------|----|

|                            |    |
|----------------------------|----|
| II. Sztuki wyzwolone ..... | 63 |
|----------------------------|----|

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| II.1. Problematyka sztuk wyzwolonych w pismach Kasjodora ..... | 63 |
|----------------------------------------------------------------|----|

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| II.1.1 Zagadnienia metodologiczne sztuk wyzwolonych .....              | 64  |
| II.1.2. Gramatyka .....                                                | 68  |
| II.1.3. Retoryka .....                                                 | 69  |
| II.1.4 Dialektyka .....                                                | 71  |
| II.1.5 Arytmetyka .....                                                | 76  |
| II.1.6 Muzyka .....                                                    | 78  |
| II.1.7 Geometria .....                                                 | 80  |
| II.1.8 Astronomia .....                                                | 81  |
| II.2. Zagadnienia z teorii sztuk wyzwolonych w pismach Kasjodora ..... | 85  |
| Wstęp .....                                                            | 85  |
| II.2.1. Terminologia na określenie sztuk wyzwolonych .....             | 89  |
| II.2.2. Nauki wchodzące w zakres sztuk wyzwolonych i ich podział       |     |
| na <i>artes i disciplinae</i> .....                                    | 93  |
| <i>Nauki wchodzące w zakres sztuk wyzwolonych</i> .....                | 93  |
| <i>Podział sztuk wyzwolonych na artes i disciplinae</i> .....          | 96  |
| II.2.3. Sztuki wyzwolone a nauki teologiczne .....                     | 102 |
| Zakończenie .....                                                      | 106 |
| III. Zagadnienia muzyki w pismach Kasjodora i ich źródła .....         | 109 |
| III.1. Zagadnienia muzyki .....                                        | 111 |
| III.1.1. Definicje muzyki .....                                        | 111 |
| III.1.2. Niektóre zagadnienia z teorii muzyki .....                    | 113 |
| III.1.3. Rodzaje muzyki .....                                          | 117 |
| III.1.4. Właściwości muzyki .....                                      | 121 |
| III.2. Źródła zagadnień muzyki .....                                   | 123 |
| IV. Zagadnienia logiczne w pismach Kasjodora .....                     | 127 |
| IV.1. Definicje i podział filozofii. Objasnienie <i>Isagogi</i> .....  | 131 |
| IV.2. Objasnienie <i>Kategorii</i> .....                               | 136 |
| IV.3. Objasnienie <i>Perihermeneias</i> .....                          | 139 |
| IV.4. Sylogistyka i formy dowodzenia stosowane w retoryce .....        | 141 |
| IV.4.1. Sylogistyka .....                                              | 141 |
| <i>Dziewięć trybów figury pierwszej</i> .....                          | 142 |
| <i>Cztery tryby figury drugiej</i> .....                               | 145 |
| <i>Sześć trybów figury trzeciej</i> .....                              | 146 |
| <i>Postacie sylogizmu hipotetycznego</i> .....                         | 147 |
| IV.4.2. Formy dowodzenia stosowane w retoryce .....                    | 150 |
| IV.5. Definicje .....                                                  | 155 |
| IV.6. Objasnienie <i>Topik</i> .....                                   | 159 |

|                                                      |     |
|------------------------------------------------------|-----|
| V. Zagadnienia arytmetyki w pismach Kasjodora .....  | 165 |
| Wstęp .....                                          | 165 |
| V.1. Arytmetyka a inne nauki matematyczne .....      | 168 |
| V.2. Definicje i podstawowe pojęcia arytmetyki ..... | 172 |
| V.3. Natura i właściwości liczb .....                | 178 |
| V.4. Symbolika liczb .....                           | 188 |
| Zakończenie .....                                    | 191 |

KS. BP JACEK JEZIEŃSKI

|                                                                                             |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| KS. MIKOŁAJ LOHR (1913–1992) – KAPŁAN LWOWSKI, DOKTOR<br>FILOZOFII, PROFESOR HOZJANUM ..... | 193 |
| Bibliografia prac ks. Mikołaja Lohra .....                                                  | 196 |

## WYBÓR PISM

DOMINIKA BUDZANOWSKA-WĘGLEŃDA

|                                                  |     |
|--------------------------------------------------|-----|
| KRÓTKIE WYJAŚNIENIA DO APOKALIPSY ŚW. JANA ..... | 201 |
| Wstęp .....                                      | 203 |
| Przekład .....                                   | 207 |

KS. JAROSŁAW JANUSZEWSKI

|                |     |
|----------------|-----|
| O DUSZY .....  | 223 |
| Wstęp .....    | 225 |
| Przekład ..... | 235 |

KS. LUCJAN DYKA

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| ZASADY MUZYKI WIELKIEGO AURELIUSZA KASJODORA ..... | 281 |
| Wstęp .....                                        | 283 |
| Przekład .....                                     | 295 |

KS. KRZYSZTOF BURCZAK

|                           |     |
|---------------------------|-----|
| SENTENCJE KASJODORA ..... | 301 |
| Wstęp .....               | 303 |
| Przekład .....            | 305 |

## DODATEK

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| EPILOG .....                                               | 322 |
| HANNA MALEWSKA                                             |     |
| ORTOGRAFIA .....                                           | 323 |
| INDEKS BIBLIJNY .....                                      |     |
|                                                            | 348 |
| INDEKS NAZW LUDÓW, NAZW WŁASNYCH<br>I GEOGRAFICZNYCH ..... |     |
|                                                            | 351 |
| INDEKS OSOBOWY .....                                       | 354 |